

@groenginy

La revista del Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Forestals de Lleida

Març 2018 - Núm. 48

Trofobiosis i fertilitat del sòl
Els residus fitosanitaris, a debat

Que tinguem
tots plegats
un FELIÇ
2018

La vinyeta d'en
Jaume Badia

UN MINUT PER PENSAR...

SI SOM EL QUE MENJEM

**QUÈ DONEM DE MENJAR
AL NOSTRE SÒL I A LES
NOSTRES PLANTES?**

R TEATRO REAL
200 AÑOS

asisa ➔

**A Asisa res no
ens importa
més que la
teva salut**

Anna Llobet Navàs

Vicepresidenta del Col·legi d'Enginyers
Tècnics Agrícoles i Forestals de Lleida

Editorial

Els avantatges de ser part d'un col·lectiu

Començaré explicant el que algú estimat em va deixar un dia damunt de la taula. Es tractava d'un full amb uns camells de fons sobre els quals hi havia manuscrita una frase en lletra recargolada que deia "si vols arribar ràpid camina sol, si vols arribar lluny camina acompanyat". Impressionada per la genialitat que podien traspasar unes paraules tan senzilles vaig buscar immediatament qui n'era l'autor, i la meua sorpresa va ser llegir al lloc de la signatura un lúgubre "proverbi africà". Em costava de creure que cap africà s'hagués volgut atribuir la saviesa d'aquelles paraules!, fet d'altra banda, totalment coherent amb el missatge, però insòlit en un món en el que ens costa molt ser cor si podem ser solistes. Aquest va ser per mi un gran regal que durant molt de temps vaig tenir penjat al suro del despatx i que cada dia m'anava recordant com podia caminar.

I aquesta manera de caminar és una de les grans avantatges que ofereixen els col·lectius, que ofereix el CETAF del que formem part, i encara més des de la recent adhesió dels companys tècnics forestals. De nosaltres depèn

aprofitar les oportunitats que brinda el fet de disposar de tant talent concentrat en aconseguir els nostres propòsits amb un tarannà integrador i d'una manera més creativa i satisfactòria.

L'efectivitat del nostre col·lectiu millorarà en la mesura que treballem tots plegats per perfilar cada cop més finament el nostre propòsit com a grup, i les bases sobre les que volem que se sustenti. Les gran línies ja estan definides, som un col·lectiu que treballa per aconseguir una producció agrària-forestal que satisfaci les necessitats de la societat actual, ara bé, procurant no comprometre el benestar de les generacions futures. El gran lligam que té la nostra professió amb "lo natural", probablement sigui el motiu pel qual molts dels nostres valors desprenguin aroma a terra mullada: sostenibilitat, sinèrgia, caràcter sistèmic, diversitat.

Però aquesta és la meua idea de propòsit i valors pel CETAF. I per això em pregunto, quina és la teva? Junts multiplicarem.

Sumari

Editorial	pàgina 3
Oli i Salut, tres mencions que és requisit incloure a l'etiquetatge	pàgina 4
Trofobiosis i fertilitat del sòl	pàgina 5
Entrevistem al col·legiat: Manel Ribes	pàgina 6 i 7
El Consorci de Compensació d'Assegurances	pàgines 8 i 10
Notícies del Col·legi	pàgina 11

Foto portada: Xavier Molina

El Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Forestals de la Demarcació de Lleida, no es fa responsable de les declaracions i opinions expressades pels entrevistats o els signants dels articles de les planes d'aquesta revista. **Dipòsit Legal:** L-981-2003

Oli i Salut: tres mencions que és requisit incloure a l'etiquetatge

per **Llorenç Canela**, Cap de l'Oficina Comarcal de Les Garrigues del DARP

L'1 de febrer, el DARP de les Garrigues va organitzar una jornada tècnica sobre quina és la informació obligatòria que ha de constar en l'etiquetatge dels envasos d'oli d'oliva i quina és aquella informació facultativa que s'hi pot posar. La jornada estava dirigida a cooperatives, molins particulars i envasadors ja que es va detectar una mancança del sector en aquest àmbit.

Actualment, existeix una normativa molt àmplia que s'ha de complir per a un correcte etiquetatge de l'oli d'oliva. Tota aquesta informació, que principalment surt de Reglaments europeus, Reglament (UE) 1169/2011 de caire general i Reglament 29/2012 de caràcter específic sobre normes de comercialització de l'oli d'oliva, és obligatòria i s'ha de tenir en compte a l'hora de fer un etiquetatge que sigui correcte.

Un etiquetatge incorrecte pot tenir conseqüències negatives quan el destí final sigui l'exportació, a banda que pot comportar sancions de fins a 4.000 € per error u omisió de les mencions obligatòries. Per tant, és molt important saber el "que" s'ha d'incloure en l'etiqueta, "com" ho hem de fer i "on" posar-ho. Cal informar específicament de la denominació de venda i la seva categoria d'oli (oli d'oliva verge extra, oli d'oliva verge, oli d'oliva, oli de sansa d'oliva), designació de l'origen (indicació d'un nom geogràfic en l'envàs o l'etiqueta), condicions particulars de conservació (preservat de la llum i la calor) i informació nutricional obligatòria.

Imatge de la jornada que es va fer el dia 1 de febrer a Les Borges Blanques

Foto: OC Garrigues

A banda d'aquestes mencions obligatòries, el més rellevant de la jornada van ser les mencions facultatives relacionades amb la salut que es poden incloure en l'etiquetatge dels envasos d'oli. Es de tots conegut que les grans corporacions alimentaries amb les seves marques comercials estrella intenten cada vegada més oferir als consumidors aliments funcionals. Es a dir, aliments que no solament aportin un valor nutricional sinó que, a més a més, aportin beneficis per a la salut i redueixin el risc de sofrir malalties.

La Unió Europea reconeix tres compostos que estan presents als olis d'oliva que tenen efectes positius sobre la salut i així ho publica al Reglament 432/2012, una vegada avaluat per la EFSA, màxima autoritat europea en seguretat alimentària.

Concretament els compostos i les mencions que es poden posar en les etiquetes són els següents:

-L'àcid oleic: "La substitució de grasses saturades per grasses insaturades en la dieta contribueix a mantenir nivells normals de colesterol sanguini. L'àcid oleic és una grassa insaturada."

-Polifenols: "Els polifenols de l'oli d'oliva contribueixen a la protecció dels lípids de la sang en front al dany oxidatiu"

-Vitamina E: "La vitamina E contribueix a la protecció de les cèl·lules en front del dany oxidatiu"

La vinculació d'un producte tant valuós i important per les nostres comarques com és l'oli d'oliva verge extra amb la salut ha de ser un missatge que cal fer arribar als consumidors i per això s'han utilitzar totes les vies disponibles. I per tant, la inclusió d'aquestes mencions de salut en l'etiquetatge per part de cooperatives i indústria oleícola en general pot ajudar en gran mesura a aconseguir aquest objectiu.

Trofobiosis i fertilitat del sòl

per Josep Ramon Sainz de la Maza Benet, Enginyer agrònom. Integrant de la xarxa GeaOrgànica

«*Qualsevol plaga o malaltia és conseqüència d'un desequilibri nutricional*»

Francis Chaboussou

Ens mirarem la fertilitat de sòl des d'un altre punt de vista, una visió més completa, més integradora. Entenquem com funciona naturalment el sòl i trenquem aquest funcionament el mínim possible. Siguem eficients.

Podem dividir el sòl en tres parts: la Part soluble, el complex argilo-húmic i la roca Mare. La planta agafa els elements que necessita de la part soluble, allí els té disponibles. És com la taula del cuina parada, amb tots els aliments que pot necessitar una planta quan els vol. El complex argilo-húmic és la relació entre part de la matèria orgànica i les argil·les. Formen una unió que permet guardar els elements per quan falten a la taula de la cuina. Els microorganismes són els responsables d'anar a buscar-los i posar-los a la taula de la cuina quan disminueix el seu contingut ideal a la part soluble. És el rebost i la nevera. La roca mare és la botiga. Allí tenim els elements en la forma primitiva. També són els microorganismes (diferents) qui els posaran al complex argilo-húmic per a que tard o d'hora es cuinin i passin a la taula.

En un sòl mort, sense microbiologia, la planta només viu de la part soluble. D'aquí l'aportació d'adobs solubles al sòl en agricultura convencional, però això pot portar molts desequilibris nutricional. Una altra forma que tenim de passar una part dels elements del complex argilo-húmic a la solució del sòl és mitjançant el treball físic del sòl. Trenquem el complex i alliberem elements. Alguns passen a la part soluble, altres precipiten i passen a formar part de la roca mare i altres

es lixivien. Però això, és pa per avui i gana per demà. Ens estem carregant el rebost i la nevera.

Trofobiosis: Trofo vol dir aliment i biosis existència de vida. O sigui, qualsevol ésser viu existeix si hi ha aliment adequat i disponible per a ell.

La síntesi de proteïnes en les parts en creixement de les plantes és un dels processos metabòlics més importants. Les proteïnes són combinacions d'aminoàcids amb sucres senzills. Aquests dos elements són enviats per la sava i ensamblats gràcies a l'acció dels enzims. Que a la seva vegada, estan formats per diferents minerals (Fe, Mn, B, etc.). Si la planta té a la seva disposició aquests minerals, els aminoàcids i els sucres s'acumulen a la planta i són els elements que busquen els insectes i els fongs. L'insecte és proteïna pura i busca aminoàcids per a fabricar-la i el fongs busquen energia i sucres. Si tenim els aminoàcids i sucres en forma de proteïna, ja no estan disponibles per plagues i malalties, per tant, ens interessa força quantitat d'enzims per ensamblar-los, i per tenir-los ens cal una alta disponibilitat de tots els minerals a la part soluble. Cada enzim està format per diversos minerals, no sols NPK.

En un sòl naturalment fèrtil, cal un bon equilibri i diversitat de Minerals, Matèria Orgànica i Microbiologia. Les tècniques que van en contra d'aquest equilibri i diversitat (treball físic del sòl, aportació de grans quantitats d'adobs solubles o purins, herbicides, fungicides, insecticides, sòl nu, etc...) fan menys fèrtil el sòl, més susceptibles les plantes perquè no puguin alimentar-se adequadament i siguin presa de plagues i malalties. La natura ha funcionat des de fa milions d'anys, i de forma molt eficient, amb el treball coordinat de les 3 M's. Intentem tren-car el mínim possible aquest equilibri.

I com fem el canvi?

El canvi ha de ser progressiu, la matèria orgànica no augmenta sols en un any o una sola aportació i la microbiologia no apareix d'avui per demà. Cal fer una planificació del canvi i un seguiment de l'estat sanitari de les plantes. Si aconseguim que les plantes mengin el que vulguin sempre que vulguin, aconseguim de expressin tot el seu màxim potencial. Quantitat i qualitat. Aquest és un dels factors de producció més importants, la fertilitat del sòl. Però no oblidem també la correcta elecció de la varietat, la biodiversitat de l'entorn, el reg, etc...

Manel Ribes, col·legiat núm. 1.110

“La geoestadística ens permet fer un bon control de plagues”

@groenginy.- Després d'exercir de professor a la UdL els darrers 40 anys, quins són els principals canvis que hi ha vist?

Manel Ribes.- Bé, potser el més destacat són els nombrosos plans d'estudis que hem patit. Primer el del 80, després al 92 i posteriorment amb la incorporació de Forestals, es van introduir noves especificitats. De tota manera, pel que fa a les assignatures que imparteixo, el tronc comú és el mateix ja que la metodologia no ha canviat substancialment, és a dir un llibre de topografia de fa 40 anys, té els mateixos fonaments que un d'actual. El que canvia són els aparells que fem servir i l'alumnat que tenim. De fet, a l'ensenyament li falta la columna vertebral ja que en aquests moments no depèn dels ensenyants sinó dels polítics i això suposa que a vegades tenim un mapa territorial plagat d'escoles que multipliquen la necessitat de recursos i totes tenen mancances...

@groenginy.- Avui, l'accés a la Universitat es pot fer des de diferents vies, es nota això en el perfil de l'alumnat?

M.Ribes.- Sí, de fet podríem dir que els que venen del batxillerat estan més preparats per entendre conceptes, a les pràctiques de laboratori però menys avesats a xafar terreny, mentre els que arriben a través de cicles es pot dir que estan més preparats pel territori i s'han d'acostumar més a fer tasques científiques. De fet, podem dir que les sortides també queden una mica dibuixades -salvant excepcions- segons la pro-

cedència. Mentre els que arriben de cicles s'encaminen majoritàriament a desenvolupar tasques més professionals, els que han arribat per la branca del Batxillerat, Selectivitat... tenen més interès en continuar estudiant màsters i fins i tot fer el doctorat, tot i que és cert que tal i com està avui l'educació han de vèncer moltes dificultats, han de ser "pitagorins", primer, estar en un país europeu, començar la seva vida docent allà o fer-hi recerca per després tenir possibilitat d'entrar a la Universitat.

@groenginy.- Són conscients de les sortides que tenen?

M.Ribes.- Abans tots teníem clar que anàvem a treballar a l'Administració, però ara hi ha molts joves emprenedors amb molt bones idees que a vegades es veuen frustrades pels entrebancs que han de superar. Personalment crec que abans de llençar-se a l'aventura és bo conèixer el sector, treballar primer en una empresa, agafar experiència i després decidir-se a posar-se pel seu compte.

@groenginy.- Com a professor universitari deu tenir unes hores dedicades a la recerca?

M. Ribes.- De fet, la recerca és el que més omple la nostra activitat, i més quan la informació amb la que treballem beneficia a tercers de manera molt directa com és en el cas del nostre projecte.

@groenginy.- Quin és i ha estat el seu àmbit de treball?

M. Ribes.- M'he especialitzat en la geoestadística, una ciència lligada a l'agricultura de precisió mitjançant la qual podem predir quins són els llocs que cal tractar de plagues en fruiters amb certa anticipació segons l'extrapolació de dades que fem de les captures setmanals.

@groenginy.- Com funciona?

M. Ribes.- Les ADV ens passen dades setmanalment de les trampes que hi ha al territori i amb l'eina revolucionària que ha estat Google Earth per nosaltres, podem generar mapes en arxius Kmz que faciliten tota la informació de com està la zona. Abans, el que generàvem era un arxiu en pdf que enviàvem per fax i que per

tant, si ho comparem amb l'actual era realment complicat de fer transferència tecnològica al sector. Ara però els arxius els poden obrir i treballar els productors o els tècnics de les ADV i prendre decisions amb molta més garantia que fa només uns anys. Aquest és un projecte de recerca que també s'està desenvolupant a la Universitat de la República de Montevideo per a la seva zona fruitera que és més reduïda que la nostra. En aquest projecte sóc el seu assessor internacional i això ens permet intercanviar informació. De fet allà s'hi ha involucrat seriosament l'Administració i estan fent una feina brutal en la detecció de plagues i com cal tractar-les.

@groenginy.- Se centren en alguna àrea en concret?

M. Ribes.- En el nostre cas, ens concentrem a la zona fruitera del Pla d'Urgell, però de fet, les previsions permeten també a les zones properes de les Garrigues, Segrià i Noguera conèixer si estan o estaran afectats per la plaga. El principal avantatge és que arribem a disposar de dades per parcel·la i per tant, els produc-

tors saben quina han de tractar i quina no, amb l'estalvi de costos i de residus que això implica.

@groenginy.- Ha parlat de Google Earth, hi intervenen també els drons?

M. Ribes.- Oi tant!. De fet, el control a l'hivernacle el fem amb drons, ja que ens proporciona uns plans perfectes des del punt de vista gràfic. A nivell global, amb la definició que ens donen les imatges per satèl·lit podem dir que són dues eines que es complementen i que encara ho faran molt més en el futur.

@groenginy.- Què els diria de la col·legiació?

M. Ribes.- Jo hi crec molt, perquè tot i que ara no es necessita per als visats, és un punt on es fan amics que acaben sent les amistats professionals de tota la vida. El col·legi és una molt bona eina per al reciclatge en un moment on hi ha un batibull d'ofertes de cursos, màsters... és com la garantia, una mena de filtre i alhora una eina de defensa tant davant de qualsevol litigi professional com de la societat amb les decisions de l'administració.

Qui és Manel Ribes?

Manel Ribes és doctor Engineer agrònom i professor titular a la Universitat de Lleida on imparteix entre d'altres assignatures de geoestadística i topografia. La seva vida professional va començar en fent de topògraf per a la Diputació de Lleida i per a la Comunitat de Regants del Canal d'Urgell. Incorporat ja a la docència, de la seva experiència científica està lligada a la investigació del control de plagues en fruiters (*Cydia pomonella*), els sistemes de caracterització paramètrica de conreus i regulació on-line i disseny d'un pulveritzador intel·ligent, i a l'aplicació de les tècniques de Geoestadística per optimitzar la utilització de trampes de feromones en el control de plagues. Ha publicat diversos articles i ha participat en nombrosos congressos internacionals sobre geoestadística y control de plagues. És assessor de la Facultat d'agronomia de Montevideo (Uruguay).

El Consorci de Compensació d'Assegurances

per **Toni Teixidó Quintana**, Enginyer tècnic Agrícola · Col·legiat n. 2631

El Consorci de Compensació d'Assegurances és una entitat pública empresarial, adscrita al Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat mitjançant la Dirección General de Seguros y Fondos de Pensiones. Els orígens del Consorci de Compensació d'Assegurances (CCS) es remunten al 1941, quan es va constituir amb la denominació de *Consorcio de Compensación de Riesgos de Motín*, per a ser un instrument provisional al servei del mercat assegurador espanyol i atendre les indemnitzacions pels danys ocasionats per la guerra civil espanyola (1.936-1.939). A partir del 1954 el CCS, va passar a ser permanent i és des d'aleshores una entitat única al món en el sistema d'indemnització de danys catastròfics.

En la trajectòria històrica, el CCS ha anat assumint altres funcions en l'àmbit de les assegurances, com ara les relacionades amb:

- ▣ Cobertura dels riscos catastròfics extraordinaris sobre les persones i els béns.
- ▣ Assegurança obligatòria de responsabilitat civil en la circulació de vehicles a motor.
- ▣ L'assegurança agrària combinada.
- ▣ Liquidació d'entitats asseguradores.
- ▣ Administració i gestió del Fons de Reserva dels riscos de la Internacionalització de la economia espanyola.
- ▣ Cobertura del sinistre de riscos nuclears.
- ▣ Gestió del registre d'assegurances obligatòries existents a l'Estat espanyol.

La inundació és el sinistre que més es dona a la geografia espanyola.

- ▣ Recopilació i aportació d'informació, disgregada per termes municipals, corresponent a la cobertura de l'assegurança d'incendi i elements naturals.
- ▣ Administració i gestió del Fons de Compensació de Danys Mediamambientals (actualment pendent de constitució).
- ▣ Prevenció i reducció de sinistres.

■ **Riscos Catastròfics Extraordinaris**

La paraula *catàstrofe*, es defineix al diccionari com un succés que ocasiona gran destrucció o dany. Els danys quantiosos poden ser generals i declarar les autoritats una zona *catastròfica* o simplement afectar a un assegurat, que té ple dret a la indemnització, la qual, per tant, no requereix que, per part dels poders públics, s'emeti una declaració ofici-

al de *catàstrofe* o de *zona catastròfica*. La cobertura és automàtica una vegada ocorregut algun dels esdeveniments garantits següents:

■ **Fenòmens de la natura:**

Inundacions extraordinàries, terratrèmols, sismes submarins, erupcions volcàniques, tempestes ciclòniques atípiques (TCA) i caiguda de cossos siderals i aeròlits.

És important senyalar que el risc que més danys produeix a Espanya és el d'inundació, i, a l'efecte de la cobertura, s'entén com: la inundació del terreny produït per pluges o desglaç; per aigües procedents de llacs amb sortida natural, de rius o rius, o de cursos naturals d'aigua en superfície quan es desbordin dels seus llits normals. Així mateix, s'inclou l'embat de mar a la costa, encara que no

hagi inundació. No obstant això, és important assenyalar que no queden compresos sota aquest concepte d'inundació:

- La pluja caiguda directament sobre el risc assegurat, o la recollida per la seva coberta o terrat, la seva xarxa de desguàs o els seus patis.
- La inundació ocasionada pel trencament de preses, canals, clavegueres, col·lectors i altres llits subterranis artificials, excepte si el trencament s'ha produït a conseqüència directa de l'esdeveniment extraordinari cobert pel Consorci.

Els danys causats per terratrèmols, sismes submarins, erupcions volcàniques i caiguda de cossos siderals i aeròlits es cobreixen prèvia certificació expedida per l'Institut Geogràfic Nacional i altres Organismes Públics competents en la matèria.

En el cas de la tempesta ciclònica atípica hi queden inclosos, entre d'altres, els tornados i els vents extraordinaris, caracteritzats per l'existència de ratxes superiors als 120 km/h, d'acord amb el Reglament de l'assegurança de riscos extraordinaris.

■ **Els danys ocasionats violentament:**

Es tracta d'aquells sinistres que es produeixen com a conseqüència de: terrorisme, rebel·lió, sedició, motí i tumult popular.

■ **Fets o actuacions de les forces armades o de les forces i cossos de seguretat en temps de pau.**

■ **Indemnització**

El CCS contempla la indemnització dels danys materials i la pèrdua de beneficis com a conseqüència directa d'un fenomen atmosfèric, sempre i quan el perjudicat disposi d'una pòlissa d'assegurances privada que doni cobertes a les pèrdues ocasionades.

La cobertura de riscos extraordinaris, protegeix els mateixos béns o persones sobre les que s'estén la garantia ordinària pels riscos previstos en la pòlissa, i assumint els capitals assegurats que aquesta contempla. En el supòsit que un perjudicat, en el moment de produir-se un sinistre no disposés de pòlissa d'assegurances, el CCS no podria atendre les seves pèrdues.

El CCS assumeix la pòlissa privada com a pròpia, però introduint unes limitacions, com que la indemnització conjunta per les despeses complementaries, de retirada de fangs, demolició, retirada de runes o transport a l'abocador autoritzat, el limita al 4% de la suma assegurada, quan habitualment aquest % supera el 5% arribant fins i tot al 10%, en les pòlisses de les asseguradores.

En el cas dels danys directes, en alguns supòsits el CCS aplica a més a més una franquícia del 7% de l'import dels danys indemnitzables.

La valoració i proposta d'indemnització dels danys, la realitzen els perïts designats pel CCS, sense que quedi condicionada per altres valoracions que l'assegurat pugui aportar en el peritatge, en aplicació de l'article 38 de la Llei de Contracte de Seguros, per tal de poder calcular i documentar les pèrdues reals.

■ **Les Assegurances Agràries Combinades**

Aquest ram d'assegurances protegeix els agricultors davant de sinistres climatològics sense dependre de l'assistència de les administracions. Les primeres referències d'assegurança de les collites es remunten al segle XVI quan al Principat de Catalunya alguns pagesos s'asseguraren contra el risc de pedregada. El 1980, amb el Primer Pla Anual, es va iniciar el sistema espanyol de les assegurances agràries combinades. Es donava així compliment a la Llei fundacional de les assegurances agràries combinades Llei 87/1978, de 28 de desembre i el seu Reglament.

El Consorci té la funció (garantia per a ambdues parts del contracte, a més a més de per a les administracions) del control dels peritatges i, des

Causa	N. Expedients	Import €	% Import	Cost mig
Inundacions	553.428	4.802.063.796	69,86	8.677
Tempesta Ciclònica atípica	511.048	1.105.625.524	16,08	2.163
Terratrèmol	43.395	534.725.540	7,78	12.322
Terrorisme	20.127	350.730.724	5,10	17.426
Tumult Popular	6.138	76.582.207	1,11	12.477
Fets o actuacions de les FFAA	1.652	3.251.618	0,05	1.968
Motí	156	1.138.782	0,02	7.300
Caiguda de cossos siderals i aeròlits	3	101.014	0,00	33.671
TOTAL	1.135.947	6.874.219.205	100	6.052

Taula 1. Distribució de la sinistralitat per causes (dades globals de danys) . Sèrie 1987-2016. Font: CCS.

del Pla 1985, participa en el quadre de coassegurança.

Característiques de les SAC

Són una assegurança privada en la qual la cobertura l'assumeixen les companyies asseguradores que, cada any conformen un quadre de coassegurança que ha de ser aprovat per la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions. La gestió i administració d'aquest ram per a les companyies asseguradores queda encomanada a l'entitat *Agrupació Espanyola de les Entitats Asseguradores de les Assegurances Agràries Combinades, S.A.* (Agroseguro).

És una assegurança subvencionada per l'Administració general mitjançant l'Entitat Estatal d'Assegurances Agràries (ENESA), un organisme del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, i si s'escau, per les comunitats autònomes.

En el disseny de l'assegurança hi participen, a través de les seves organitzacions, els mateixos destinataris (assegurats) a través de la Comissió General d'ENESA.

Les funcions del CCS en les Assegurances agràries

El CCS, participa en el quadre de "coaseguro", assumint actualment el 10% del risc. És el reassurador obligatori de les SAC (modalitat d'excés de sinistralitat, en la nomenclatura fixada pel Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat. Gràcies al reassurament del CCS, les campanyes en les que les pèrdues són molt elevades i el coasegurament té un excés de sinistralitat, el CCS compensa la major part d'aquest augment.

Els recursos econòmics que permeten al CCS atendre les indemnitzacions, són d'un fons de reserva, conegut com *Reserva de estabilización*,

El Consorci és fa càrrec dels sinistres qualificats de "catastròfics" pel Govern.

que s'alimenta del recàrrec a les primes que totes les pòlisses d'assegurances inclouen i que anualment es van pagant. El import del recàrrec és variable i depèn del tipus de pòlissa que es contracta.

El CCS també té la funció de controlar el peritatges i vetllar pel bon compliment de la normativa asseguradora.

■ El CCS en dades

Segons les dades consultades del CCS, es representa la distribució de sinistralitat a Espanya en el període 1987-2016, en la qual s'aprecia que la major sinistralitat és a conseqüència de les inundacions (vegeu dades taula 1).

Si analitzem el import de les indemnitzacions que ha atès el CCS, en el darrers 30 anys, destaquen tres fenòmens: inundació, terratrèmols i tempesta ciclònica atípica (TCA) (vegeu taula 2).

En el període des de 2015 al 2017, les indemnitzacions que ha abonat el CCS en concepte de tempesta ciclònica atípica és de quasi 900 milions d'euros. Segons fonts de l'asseguradora Munich RE, l'any 2017, es van pagar més de 135.000 milions de dòlars en indemnitzacions, la quantitat més elevada de la història.

Cada cop és més freqüent que es produeixin sinistres per fenòmens atmosfèrics, i els experts ho atribueixen al canvi climàtic global.

Any-Mes	Lloc	Causa	Reclamacions	Indemnitzacions €
1982-Nov.	Catalunya	Inundació	1.587	58.389.016
1983-Agost	País Basc	Inundació	24.802	812.578.404
1983-Agost	Cantàbria	Inundació	761	7.174.625
1983-Agost	Navarra	Inundació	101	834.568
1999-Set.	Catalunya	Inundació	6.531	49.937.381
2000-Juny	Catalunya	Inundació	2.936	38.520.913
2004-Març	Madrid	Terrorisme (11M)	1.264	50.938.247
2005-Oct.	Catalunya	Inundació i TCA ¹	5.383	52.534.787
2005-Nov.	Canàries	Inundació i TCA ¹	15.482	98.259.973
2006-Gener	Catalunya	Inundació	3.875	66.509.376
2009-Gener	Diversos	TCA ¹ (Klaus)	265.236	549.521.194
2011-Nov.	Múrcia	Terratrèmol (Lorca)	28.044	507.274.858

¹ TCA: Tempesta Ciclònica Atípica

Taula 2. Grans sinistres indemnitzats pel CCS a Espanya. Font: CCS.

Plé a la jornada de fitosanitaris

Els tècnics assessors i els productors han anat adoptant mesures de control de la sanitat vegetal diferents als fitosanitaris convencionals que, fins fa una dècada eren majoritàriament utilitzats per solucionar plagues, malalties i competidors dels cultius. L'alternativa suposa reduir la *lluïta química* que són mediàticament i social més acceptats. Usar-los permet una qualificació ecològica lligada a la tendència alimentària actual.

La Jornada *Residus de Fitosanitaris en els aliments. Quins? Quants? Qui controla el risc?* que es va fer el 23 de novembre va fer doncs plé total donat l'interès que el sector té en aquesta temàtica.

La jornada va comptar amb més de 100 inscrits que van valorar molt positivament les ponències que les persones interessades poden consultar a la web del col·legi: www.agrifor.org.

Roma, on el temps sembla aturat

El Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Forestals de Catalunya a Lleida va fer un viatge de caràcter lúdic-cultural a Roma del 12 al 15 d'octubre de 2017. Durant el viatge vam visitar els monuments més emblemàtics de Roma i vam conèixer històries i llegendes que ens van transportar al passat, perquè a la ciutat el temps sembla haver-se aturat.

El Col·legi ajuda els enginyers que vulguin preparar les oposicions

El col·legiats que vulguin preparar les proves d'accés al Cos d'Enginyers tècnics Agrícoles de la Generalitat poden comptar amb el suport del Col·legi per a preparar les proves. Es tracta d'una oferta pública de 60 places, segons recull en l'Acord de Govern de data 18 d'abril de 2017.

Per tal d'ajudar els col·legiats a preparar-se els temaris generals d'aquestes oposicions s'han organitzat cursos presencials i en modalitat on-line des de les demarcacions de Barcelona i Lleida. Fins a la data, a la demarcació de Lleida ja s'hi han inscrit 23 alumnes en la modalitat presencial i 15 en la modalitat on line.

La postal de Nadal de Clàudia Fandos felicita els col·legiats

La guanyadora del Concurs de Postals de Nadal va ser enguany la Clàudia Fandos. Ho va fer amb un acolorit i detallat dibuix que li ha suposat rebre com a premi una càmera fotogràfica aquàtica. El lliurament del guardó es va fer en el marc d'un berenar amb la resta de participants, tots obsequiats amb un lot de productes per a que segueixin dibuixant.

Col·legi d'Enginyers Tècnics
agrícoles i forestals
de Catalunya · Demarcació de Lleida

Passeig de Ronda, 170 altell · 25008 Lleida
lleida@agrifor.org · (34) 973 243239